

Aanvullend plan van aanpak terugdringen dak- en thuisloosheid

Bestuurlijk vastgesteld door regionaal portefeuillehoudersoverleg SD

Ons kenmerk	20.0004111
Versie	Definitief
Datum	27 augustus 2020
Contactpersoon	Tjolina Proost
E-mail	t.proost@regiogv.nl

Inleiding

Gemeenten en partners zetten met het beleidsplan Bescherming & Opvang 2017-2020 en bijbehorend Versnellingsplan in op de voorkoming van, tijdige toeleiding naar, beschikbaarheid en hoogwaardige ondersteuning van dak- en thuislozen in de regio Gooi en Vechtstreek. Zodat deze kwetsbare inwoners zo zelfstandig mogelijk kunnen (blijven) wonen in de wijk en anders adequaat worden opgevangen.

Het Rijk heeft in de meicirculaire 2020 €45,5 miljoen aan impuls gelden beschikbaar gesteld voor de centrumgemeenten om de dak- en thuisloosheid in 2021 terug te dringen. Om aanspraak te maken op deze gelden moet een centrumgemeente/Regio voor 1 september een aanvullend, regionaal plan van aanpak indienen. Dit geeft ons de gelegenheid om ons huidige beleid een extra impuls te geven voorafgaand aan het nieuwe beleidsplan Bescherming & Opvang 2021-2024. De bestuurlijk vastgestelde evaluatie van het huidige beleidsplan Bescherming & Opvang 2017-2020 biedt hierbij waardevolle input.

Voorwaarden

Om aanspraak te maken op de incidentele Rijksmiddelen voor 2021 moet het plan voldoen aan de volgende voorwaarden:

- Het betreft Nederlandse staatsburgers die gebruik maken van de maatschappelijke opvang of op niet-structurele basis bij familie of vrienden slapen, zonder vaste verblijfplaats.
- Het betreft extra en regionale maatregelen bovenop de huidige plannen
- De maatregelen dragen bij aan de realisatie van de landelijke doelstellingen
- (De uitvoering van) het plan komt tot stand in afstemming met woningcorporaties, cliëntenorganisaties, zorgaanbieders en andere relevante partijen
- Het plan bevat een begroting en kwantitatieve resultaten voor woon- en opvangplekken
- Helder moet zijn of het plan van aanpak alleen door de centrumgemeente of met bestuurlijk commitment van (een aantal) regiogemeenten wordt ingediend.
- Gezien de mogelijkheden tot afstemming voorafgaand aan de deadline van 1 september kunnen alleen zaken worden ingediend die passen binnen de huidige beleidskaders. Aanvragen die na 1 september bij het Rijk worden ingediend, worden niet gehonoreerd.

Doelgroep & aard van problematiek

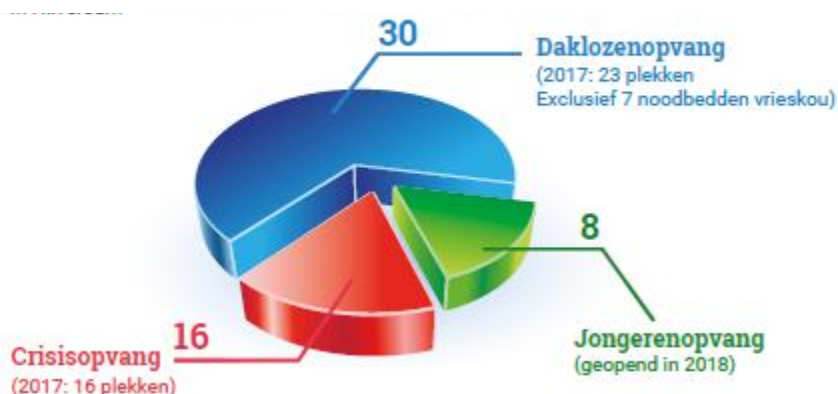
De populatie dak- en thuislozen in onze regio is divers. Reikend van thuisloze jongeren met nog lichte problematiek tot aan volwassenen met ernstige psychiatrische aandoeningen. Daarnaast is een toename te zien van economisch dak- en thuisloze gezinnen. Volgens landelijke onderzoeken behoort het overgrote deel van de inwoners, die nu dakloos worden, al langer tot de meest kwetsbare groepen. Ook zijn het mensen die voorafgaand aan dakloosheid uitkeringsafhankelijk waren. Financiële problemen, al dan niet in combinatie met GGZ/verslavingsproblematiek en geen/klein (uitgeput) sociaal netwerk, zijn de grootste risicofactoren voor dakloosheid. Daarbij stijgen de levenskosten meer dan de lage inkomens en kunnen steeds minder inwoners meekomen met de complexer wordende samenleving. Ook de enorme wachtlijsten in de GGZ en de beschikbaarheid van onvoldoende, betaalbare huisvesting spelen mee in de stijging van het aantal dak- en thuislozen.

Opgave

Het aantal dak- en thuislozen is in Nederland in minder dan tien jaar tijd meer dan verdubbeld: van 18.000 in 2009 naar bijna 40.000 mensen in 2018. In 2019 kende de regio Gooi en Vechtstreek 296 daklozen en naar schatting 225 thuislozen. Deze laatste categorie is gebaseerd op het aantal briefadressen en is daarmee een onderschatting. Er zijn namelijk ook thuisloze inwoners, die inwonen bij familie of vrienden, en op dat adres zijn ingeschreven. Gemiddeld verblijven daklozen 3-6 maanden in de opvang, waarbij de uitschieters naar boven voornamelijk gezinnen betreffen.

Ondanks de genomen maatregelen op de kwaliteit, in- en uitstroom, zit de maatschappelijke opvang met ruim 54 opvangplaatsen nagenoeg altijd vol. Op basis van de vraag is de daklozenopvang in de afgelopen vijf jaar in capaciteit bijna verdubbeld van 16 naar 30 plekken, waarbij het huidige aantal aanmeldingen per dag fluctueert rondom de 30. Ook de crisisopvang zit altijd vol, waarbij er soms sprake is van een wachttijd van een aantal weken voor gezinnen die steeds moeilijker (veilig) kunnen

worden opgevangen in hun eigen netwerk. Hetzelfde beeld ontstaat rondom de jongerenopvang die eind 2018 geopend is.

Begin 2020 is met een uitvraag onder de gemeenten in kaart gebracht wat naar schatting de woonbehoefte van de dak- en thuisloze inwoners uit onze regio per jaar is:

Woonbehoefte	Aantallen
Behoeftte aan onzelfstandige woonruimten (kamers) met begeleiding.	60
Behoeftte aan zelfstandige woonruimten, al dan niet met begeleiding	413
Behoeftte aan begeleid wonen in een geclusterde woonvorm in een onzelfstandige woonruimte.	20
Behoeftte aan plekken voor beschermd wonen	28

De grote behoefte aan zelfstandige woonruimten wordt voornamelijk opgedreven door het aantal thuislozen, die nu verblijven bij familie en/of vrienden. Het betreft hierbij zowel individuen als meerpersoonshuishoudens. Een deel van deze 521 dak- en thuislozen vindt binnen het huidige (private) aanbod en (urgentie) regelingen een woning. Naar schatting zo'n 225 dak- en thuislozen, waarmee het tekort aan eenheden voor deze doelgroep op circa 300 aan diverse eenheden komt.

Toekomstperspectief

Met mogelijkheden tot tijdelijke, alternatieve opvang is het tot nu toe mogelijk gebleken om iedereen volgens de geldende wet- en regelgeving op te vangen. Daarnaast wordt onder andere ingezet op preventie binnen het onderwijs, integrale hulpverlening en vroegsignalering door professionals en inwoners. Alsook op nazorg, herstel, meer en passende huisvesting.

Voor de taken die behoren tot de decentralisatie uitkering Maatschappelijke Opvang (opvang, oggz, ed) wordt jaarlijks €3.945.026,- uitgegeven. Om dit mogelijk te maken, moet voor €1.423.777,- (36%) aanspraak worden gemaakt op de Rijksuitkering voor Beschermd Wonen. Daarmee zijn de maatregelen die voorgesteld worden in dit plan voor het overgrote deel afhankelijk van de toekenning van extra Rijksfinanciering om te kunnen worden uitgevoerd. Hierbij moet worden opgemerkt dat om het dak- en thuisloze probleem in onze regio structureel aan te pakken meer structurele middelen van het Rijk nodig zijn. Zeker, omdat het budget voor Beschermd Wonen de komende jaren de nodige risico's kent met de doordecentralisatie en uitstroom naar de Wlz. Daarnaast blijft het aantal daklozen toenemen met zo'n 3% per jaar. Wat neerkomt op 1-2 extra opvangplaatsen per jaar. Voor deze uitbreiding is fysiek gezien echter geen plaats meer binnen het huidige gebouw van de maatschappelijke opvang. Een uitbreiding betekent daarmee ook het vinden van nieuwe locaties (liefst kleinschalig en in de wijk). Met een ontoereikende Rijksuitkering en krappe budgetten in het sociaal domein staan we als gemeenten daarmee voor een dilemma. Daarbij willen de gemeenten – conform het beleid van Bescherming & Opvang - ook liever inzetten op het voorkomen van dakloosheid, de uitstroom van de opvang bevorderen en opvang in de eigen omgeving realiseren. Om daarmee onze meest kwetsbare inwoners het meeste perspectief op deelname aan onze samenleving te geven.

Uitgangspunten

Met het beleidsplan Bescherming & Opvang 2017-2020 hebben de gemeenteraden uit de regio Gooi en Vechtstreek de volgende principes meegegeven ten aanzien van dak- en thuisloosheid:

1. Kwetsbare inwoners hebben een zinvol leven, groeien op en leven in een veilige omgeving
2. Kwetsbare inwoners leven zo zelfstandig mogelijk en overlast omgeving wordt beperkt
3. Echte betrokkenheid van gemeenten en partners bij de bescherming en opvang van kwetsbare inwoners.
4. Dak- en thuislozen moeten zo snel als mogelijk (gedeeltelijk) zelfstandig gaan wonen en hun bijdrage leveren aan de samenleving.
5. Niemand slaapt onvrijwillig op straat.

Landelijke inhoudelijke kaders

Bovenstaande principes sluiten aan bij de ingezette ambitie van het kabinet dat niemand tegen zijn zin op straat slaapt en dat voor alle dak- en thuisloze mensen zo snel mogelijk een eigen woonplek met begeleiding beschikbaar is. Alleen als er echt geen andere mogelijkheid is, verblijven mensen in de maatschappelijke opvang, maar idealiter nooit langer dan drie maanden. Hierbij wordt uitgegaan van het advies van de commissie Dannenberg 'van beschermd wonen naar beschermd thuis': *"Kwetsbare burgers [...] hebben een voorkeur voor zelfstandig wonen in een wijk. Deze woonwens is intrinsiek en een belangrijke voorspeller voor het realiseren van zelfstandig wonen. Het merendeel van de mensen met een verstoorde zelfregulatie wil en kan dit ook."*

Het Rijk streeft haar ambitie na middels drie actielijnen:

1. Preventie

Middels preventie en vroegsignalering wil het Rijk dak- en thuisloosheid voorkomen. Voornamelijk met de inzet op (het voorkomen van) schulden en daarmee ook huisuitzettingen. Alsook met de inzet van ervaringsdeskundigen en het voorkomen van dakloosheid na uitstroom uit een instelling.

2. Vernieuwing opvang

Als inwoners dan toch dakloos worden en niet terecht kunnen in hun eigen netwerk dienen zij zo kort als mogelijk te worden opgevangen. Het liefst in de eigen omgeving op een 1-2 persoons slaapkamer met adequate begeleiding.

3. Wonen met begeleiding

Tenslotte streeft het Rijk de ambitie na om voor alle dak- en thuisloze mensen zo snel mogelijk een eigen woonplek met adequate begeleiding beschikbaar te hebben met aandacht voor sociale netwerken, inclusie in de wijken en (arbeid)participatie.

Het bieden van perspectief op volwaardige participatie aan de maatschappij aan (dreigend) dak- en thuisloze mensen staat binnen alle drie de thema's centraal. Op al deze actielijnen draagt het Rijk ook bij middels stimuleringsprogramma's, onderzoeken en incidentele financiële middelen.

Invulling actielijnen 2021

Onderstaande aanvullende maatregelen zijn gebaseerd op:

- De door raden meegegeven uitgangspunten uit het beleidsplan Bescherming & Opvang 2017-2020 en bijbehorend Versnellingsplan Ambulantisering
- Voorwaarden die door het Rijk aan het aanvullend plan van aanpak worden gesteld
- Succesvolle toekenningen door het Ministerie van VWS aan andere regio's
- Afstemming met het Ministerie van VWS over de richting van het plan
- Gesprekken met ervaringsdeskundigen, zorgaanbieders, woningcorporaties en andere relevante partners.
- De bestuurlijk vastgestelde richting op 10 juli j.l.

Actielijn 1: Preventie

Maatregel 1	Vroegsignalering van en inzet op schulden
Opgave	Dak- en thuisloosheid wordt vaak veroorzaakt door (oncontroleerbare) schulden. Het tegengaan hiervan kan door het ontstaan van schulden zo vroeg mogelijk te signaleren. Hiervoor moeten inwoners, hun naasten, werkgevers en maatschappelijke instellingen weten waar ze terecht kunnen met hun meldingen. Daarna is snel en adequaat handelen van belang om verdere schulden te voorkomen. De nieuwe Wet op de Schuldhulpverlening 2021 stelt dit ook wettelijk verplicht.
Extra inzet	Om schulden zo vroeg mogelijk te signaleren en te voorkomen, willen de gemeenten in 2021 bovenop het huidige beleid inzetten op: - Het maken van afspraken met woningcorporaties, zorgverzekeraars, energie- en drinkwaterbedrijven voor het melden van betalingsachterstanden - Na melding huisbezoeken aan huishoudens met betalingsachterstanden voor het in kaart brengen van de situatie en toeleiding naar hulp. - Twee wekelijkse laagdrempelige spreekuren in vijf buurthuizen verspreid over de regio, zodat inwoners kunnen worden voorgelicht, geholpen met hun financiële administratie en doorverwezen kunnen worden naar aanpalende hulp en/of gemeente. - Informering en ondersteuning van ondernemers met risicovolle schulden, zodat faillissementen worden voorkomen
Beoogd effect 2021	Voorkomen en tijdig inzetten op schulden, zodat circa 10.000 extra huishoudens worden bereikt en 3000 extra worden geholpen om weer grip krijgen op hun financiën en dak- en thuisloosheid wordt voorkomen. Hetzelfde geldt voor 180 ondernemers met problematische schulden.
Relatie tot huidig beleid en landelijke voorwaarden	Zowel landelijk als in onze regio worden de vroegsignalering en inzet op schulden gezien als een van de belangrijkste methoden om dak- en thuisloosheid te voorkomen.
Doelgroep	Inwoners die de grip op hun financiën (dreigen te) verliezen met de kans op dak- en thuisloosheid
Benodigde financiering	- Afspraken over betalingsachterstanden met partners – inregelingsgelden WSG 2021 - Laagdrempelige spreekuren (bezetting, opleiding vrijwilligers, vrijwilligersvergoedingen, materieel, huur) €69.750,- - Huisbezoeken aan inwoners bij betalingsachterstanden (voorbereiding, gesprek, verslaglegging, toeleiding schuldhulp of aanpalende regelingen) 180 casussen, 15u per casus, €70,- per uur = €189.000,- - Informering en ondersteuning van ondernemers met risicovolle schulden middels 180 informerende gesprekken van 2 uur, €80,- per uur = €28.800,- en 100 aanvullende quickscans van problematiek a 7 uur, €80,- per uur = €56.200,-. Totale onkosten: €85.000,- Totaal benodigde financiering vanuit Rijk voor de uitvoering van deze maatregel: €343.750,-
Borging kosten na 2021	Op basis van een evaluatie van het effect van deze aanvullende maatregelen in het najaar van 2021 besluiten gemeenten over het doorzetten van de diverse maatregelen. Daarbij is de hoop dat door een verminderde instroom in de schuldhulp deze meer preventieve inzet blijvend kan worden bekostigd. Het is de vraag of dat na een jaar al mogelijk en nodig is. Uitgangspunt is het dan beschikbare budget vanuit het Rijk dat geen structurele middelen beschikbaar stelt voor de nieuwe taken uit de WSG.

Maatregel 2		Doorontwikkeling pilot time out voorziening
Opgave		De gemeenten streven ernaar om kwetsbare inwoners zo lang en zelfstandig mogelijk thuis te laten wonen. Een van de grootste risicofactoren voor dakloosheid is een onstabiele (ernstige) psychische kwetsbaarheid.
Inzet		Om kwetsbare inwoners zoveel mogelijk thuis te laten wonen en te ondersteunen, start in het najaar van 2020 een time out voorziening met vier plekken. Binnen een veilige, herstelgerichte, huiselijke omgeving kunnen mensen met een psychische kwetsbaarheid of psychosociale problematiek daar tijdelijk (maximaal 2 weken) terecht om een crisis en/of klinische opname te voorkomen. Deze voorziening wordt gerund door professioneel ervaringsdeskundigen met een achterwacht van psychiaters en verpleegkundigen. Al in de voorbereiding is duidelijk geworden dat een jaar te kort is om het effect van deze voorziening vast te stellen en daarmee bestuurlijk draagvlak te creëren voor het behoud ervan. Daarbij willen we in het tweede jaar meer inzetten op de zelfstandigheid van de professioneel ervaringsdeskundigen en de voorziening doorontwikkelen naar een zelfregiecentrum waar inwoners met een kwetsbaarheid elkaar kunnen ontmoeten en activiteiten kunnen volgen. Om dit mogelijk te maken dienen de professioneel ervaringsdeskundigen: - getraind te worden in het zelfstandig runnen van een voorziening - dienen zij contact te leggen met een breder netwerk aan kwetsbare inwoners en diverse initiatieven - Herstelgerichte initiatieven te stimuleren en te verbinden aan de time-out voorziening
Doelgroep		Zelfstandig wonende inwoners (18+) met een psychische of sociaal maatschappelijke kwetsbaarheid die het om uiteenlopende redenen thuis even niet redden
Relatie tot huidig beleid en landelijke voorwaarden		De 1-jarige pilot is onderdeel van het Versnellingsplan Bescherming & Opvang. De doorontwikkeling niet. De voorziening wordt door het Rijk als good practise benoemd in het voorkomen van dak- en thuisloosheid
Beoogd effect		Voorziening doorontwikkelen naar een zelfregiecentrum, waar inwoners met een kwetsbaarheid elkaar kunnen ontmoeten en activiteiten kunnen volgen, zodat zij zich meer onderdeel voelen en kunnen zijn van de samenleving.
Benodigde, aanvullende financiering vanuit Rijk		Voor het potentiële tweede jaar is afgesproken om te rekenen met een beschikbaarheidsfinanciering van 3 van de 4 time-outbedden, waarbij training en werken buiten de voorzieningen in zijn opgenomen. Hierbij wordt gerekend met €176,1 euro per dag. Voor 3 bedden komt dit neer op $176,1 \times 365 \times 3 = €192.850,40,-$ Voor de doorontwikkeling van de inkoop en beheer van de voorziening is €14K nodig. Totaal kosten maatregel: €208.850,40
Borging kosten na 2021		Bij positieve evaluatie zal de time-out voorziening structureel moeten worden ingepast in de regionale begroting voor Bescherming & Opvang.
Maatregel 3		Doorstart project Huisvesting Maatschappelijke Doelgroepen
Opgave		Voorkomen van huisuitzettingen als gevolg van betalingsproblematiek, overlast en vervuiling
Inzet		In samenwerking met woningcorporaties, gemeenten en zorgaanbieders wordt ingezet op de voorkoming van huisuitzettingen en het huisvesten van inwoners met slecht huurderschap. Begin 2019 is een project gedraaid en zijn (bestuurlijke) afspraken gemaakt over het acteren op huurachterstanden, overlast en vervuiling. Alsook het preventief en breder inzetten van het instrument huren onder voorwaarden. Onder voorwaarden is tevens urgentie mogelijk voor cliënten die verblijven binnen een wmo gefinancierde instelling en het binnen een jaar niet lukt om via de reguliere route een sociale huurwoning toegekend te krijgen. Dit beleid loopt inmiddels een jaar en de eerste ervaringen zijn bij alle betrokkenen overwegend positief. Doorontwikkeling en incorporatie van de gemaakte (bestuurlijke) afspraken en instrumenten bij betrokken partijen blijkt echter nodig om schulden, huisuitzettingen en overlast nog verder terug te dringen en uitstroom van de opvang verder te bevorderen. Ook eenduidige wonen-zorgcontracten en communicatie dragen hieraan bij. Deze moeten worden opgesteld en afgestemd met het grote aantal betrokken partijen.
Doelgroep		Breed, zowel psychisch als economisch kwetsbare (dreigend) daklozen
Relatie tot huidig beleid en landelijke voorwaarden		Zowel gemeenten als het Rijk hechten veel waarde aan het voorkomen van huisuitzettingen en het zelfstandig laten wonen van kwetsbare inwoners in de wijk als methode voor het terugdringen van dak- en thuisloosheid.

Beoogd effect 2021	Circa 500-700 inwoners beter en sneller helpen, zodat zij – met de nodige ondersteuning – (opnieuw) veilig thuis kunnen blijven wonen, minder schulden opbouwen en overlast in de buurt wordt voorkomen of beperkt.
Benodigde, aanvullende financiering vanuit Rijk	Regionaal projectleider voor twee dagen per week is €45.600,- per jaar op basis van schaal 9, trede 11 inclusief 14% overhead.
Borging kosten na 2021	Met de doorstart en oplossen van de knelpunten zouden er geen kosten meer moeten zijn na 2021. Anders moeten er keuzes gemaakt worden binnen de regionale begroting Bescherming & Opvang.

Maatregel 4

Uitbreiding ambulant team jongerenopvang

Opgave	Terugdringen van dak- en thuisloosheid onder (zorgmijdende) jongeren in risicovolle thuissituaties en instellingen
Extra inzet	De regio heeft een groep van zo'n 125 dak- en vooral thuisloze, zorgmijdende jongeren in beeld, die door een opeenstapeling van problematiek zich van bank naar bank verplaatsen of binnen een andere klinische setting geen zorg meer accepteren. Om ervoor te zorgen dat zij niet verder afglijden is eind 2018 een jongerenopvang met ambulant team gestart. Het ambulante team zet in op de toeleiding en nazorg van de opvang, maar kan preventiever worden ingezet om dakloosheid onder deze jongeren te voorkomen. Onder andere door meer contact met de uitvoeringsdiensten, jeugdzorginstellingen, jeugdboa's en jongerenwerk. Uitbreiding van het ambulante team is dan nodig. Daar waar mogelijk zullen ook meer jongeren met ervaring worden ingezet. Vanuit hun ervaring kunnen zij de hulpverlening ondersteunen om zorgmijdende, dak- en thuisloze jongeren te motiveren weer hulp te accepteren.
Doelgroep	Jongeren tussen de 16 en 27 jaar die geen vaste woon- of verblijfplaats hebben en een (onuitgesproken) hulpvraag hebben. Het gaat om jongeren met (ernstige) psychiatrische-, verslavings- en/of gedragsproblematiek. Soms in combinatie met een verstandelijke beperking.
Relatie tot huidig beleid en landelijke voorwaarden	Het beleidsplan voorziet in de jongerenopvang en bijbehorend team, maar niet in het outreachend en preventief werken ervan. Het Rijk ziet in dergelijke inzet een grote meerwaarde om dak- en thuisloosheid te voorkomen.
Beoogd effect 2021	35 extra thuisloze, zorgmijdende jongeren sneller en adequater helpen om verdere problemen en dakloosheid te voorkomen
Benodigde, aanvullende financiering vanuit Rijk	Tarief voor ambulante, specialistische wmo begeleiding is €65,4 per uur met een productiviteit van 1208 uren per jaar. Voor 1fte betekent dit €79.003,- per jaar. Voor de aanvullende inkoop en beheer is €5.700K nodig. Het totaal aan kosten komt hiermee op €84.703,-
Borging kosten na 2021	Middels een evaluatie in het najaar van 2021 naar deze maatregel dienen gemeenten een keuze te maken of ze het team permanent van een uitbreiding willen voorzien. Hiervoor moeten keuze gemaakt worden binnen de regionale begroting voor Bescherming & Opvang bij gelijkblijvend Rijksbudget.

Maatregel 5

Uitbreiding herstelteam t.b.v. jongeren

Opgave	Veel kwetsbare inwoners hebben ondersteuning nodig in hun herstel en tegengaan van (zelf)stigma om (weer) mee te kunnen doen aan onze samenleving.
Extra inzet	Met het regionale Herstelnetwerk zetten gemeenten en partners in op de inclusie van kwetsbare inwoners middels de inbreng van expertise, stimulering van herstelgericht werken en organiseren van herstelgerichte activiteiten. Een regionaal team bestaande uit professioneel ervaringsdeskundigen stimuleert en ondersteunt in de adequate verbinding met kwetsbare inwoners en het betrekken van hen bij het netwerk. Binnen het netwerk willen gemeenten meer inzetten op kwetsbare jongeren middels het starten van een inloop in Huizen en organiseren van herstelactiviteiten speciaal voor deze jongeren. Dit zal worden georganiseerd door een professioneel ervaringsdeskundige die nauw samen zal gaan werken met het regionale herstelteam, jongerenwerk, uitvoeringsdienst, scholen en zorgorganisaties die kwetsbare jongeren ondersteunen. De gemeente Huizen zal in de eerste instantie de uitvalsbasis voor deze maatregel zijn gezien hun relatief grote populatie kwetsbare jongeren en behoefte onder deze doelgroep naar deze voorziening. Jongeren uit de hele regio zijn echter welkom bij de inloop en activiteiten. Deze maatregel zal aan het einde van het jaar worden geëvalueerd en indien wenselijk en mogelijk gecontinueerd en uitgebreid worden naar andere gemeenten.
Doelgroep	Jongeren met een psychische kwetsbaarheid
Relatie tot huidig beleid en landelijke voorwaarden	Het regionale beleidsplan voorziet al in de ondersteuning van het netwerk en aanstelling van de ervaringsdeskundigen (1fte). Deze inzet is echter niet specifiek

voorwaarden	gericht op jongeren en onvoldoende voor het organiseren van een speciale inloop en activiteiten voor hen. Het Rijk hecht ook veel waarde aan de inzet van ervaringsdeskundigheid om kwetsbare jongeren te laten meedoen in de samenleving.
Beoogd effect 2021	120 jongeren ondersteunen bij hun herstel zodat zij sneller weer kunnen meedoen aan onze samenleving en minder aanspraak hoeven te maken op (specialistische) ondersteuning en zorg.
Benodigde, aanvullende financiering vanuit Rijk	- Het tarief voor een professioneel ervaringsdeskundige is €63,6 per uur met een productiviteit van 1208 uren per jaar. Voor 0,5 fte betekent dit €38.414,- per jaar. - De inkoop en beheer van deze dienstverlening bedraagt €5.700,- , waarmee de totale kosten voor deze maatregel komen op €44.114,-
Borging kosten na 2021	De huidige Rijksbudgetten bieden geen ruimte voor permanente uitbreiding van het herstelteam in deze. Keuzes binnen de regionale begroting Bescherming & Opvang zullen moeten worden gemaakt.

Actielijn 2: Vernieuwing opvang

Maatregel 6	Bewerkstelligen kleinschalige opvang
Opgave	Daklozen passend opvangen, zodat zij sneller klaar zijn om te werken aan hun herstel
Extra inzet	Samen met de zorgaanbieder voor de maatschappelijke opvang hebben de gemeenten in de regio Gooi en Vechtstreek de afgelopen jaren al ingezet op het passender, kleinschaliger en hoogwaardig opvangen van daklozen. Onder andere met de inzet op meer en betere begeleiding, vervangen van slaapzalen voor tweepersoonskamers en scheiden van doelgroepen. Momenteel worden daklozen met verschillende, uiteenlopende problematieken echter nog in hetzelfde gebouw opgevangen, inclusief kinderen. De verplichte uitdunning van de opvang gedurende Corona heeft nogmaals aangetoond dat daklozen gebaat zijn bij een eigen plek. Onder normale omstandigheden moeten cliënten nog een kamer in de daklozenopvang delen. Door gezinnen kleinschaliger in de wijk op te vangen kan binnen de dakloze opvang ruimte worden gemaakt voor 1-persoonskamers.
Doelgroep	Cliënten maatschappelijke opvang
Relatie tot huidig beleid en landelijke voorwaarden	Het huidige beleidsplan voorziet in het passend en adequaat opvangen van daklozen, maar niet in de kleinschaligheid ervan. Deze ambitie willen Rijk en gemeenten wel nastreven.
Beoogd effect 2021	Alle 296 daklozen uit de Gooi en Vechtstreek hebben een eigen plek (in de wijk) van waaruit zij kunnen werken aan hun herstel. Hierdoor kunnen zij de stap naar het aanpakken van hun problematiek eerder en beter maken en sneller hun plek in de samenleving terugvinden.
Benodigde, aanvullende financiering vanuit Rijk	- €50K aan additionele huisvestings- en begeleidingskosten i.v.m. spreiding opvang - €14K kosten inkoop en bedrijfsvoering Totaal kosten maatregel: €64.000,-
Aanvullende voorwaarden & borging	- Beschikbaarheid alternatieve locaties in 2021 - Voor het opvangen van gezinnen in de wijk uitgaan van regionale spreiding en solidariteit - Opname van €50K aan structurele kosten in de regionale begroting voor Bescherming & Opvang

Maatregel 7	Uitbreiding ervaringsdeskundige en (financiële) begeleiding opvang
Opgave	Duurzame uitstroom opvang realiseren
Extra inzet	Momenteel is het niet mogelijk om alle cliënten van de passantenopvang een begeleidingstraject aan te bieden, wat leidt tot latere uitstroom en (herhaalde) dak- en thuisloosheid. Daarnaast is er behoefte aan meer inzet van ervaringsdeskundigen om de brug nog beter naar cliënten te slaan en hen van integrale hulpverlening te voorzien. Alsook de vroegtijdige inzet op het op orde brengen van de financiën en toeleiding naar de schuldhulpverlening.
Doelgroep	Cliënten maatschappelijke opvang
Relatie tot huidig beleid en landelijke voorwaarden	Het huidige beleid heeft de visie om adequate en hoogwaardige begeleiding gedurende de opvang van inwoners, maar mist de financiële middelen hiervoor. Zowel Rijk als gemeenten zien echter het bieden van adequate begeleiding binnen de opvang als voorwaarde voor duurzame uitstroom.

Beoogd effect 2021	50 cliënten meer en passender begeleiden, zodat zij eerder en beter voorbereid duurzaam kunnen uitstromen uit de opvang.
Benodigde, aanvullende financiering vanuit Rijk	- Het tarief voor wmo begeleiding is €55,2 per uur met een productiviteit van 1208 uren per jaar. Voor 2 fte betekent dit €133.364,- per jaar. De inkoop en beheer van deze dienstverlening bedraagt €5.700,-. Totaal maatregel: €139.064,-
Borging kosten na 2021	De huidige Rijksbudgetten bieden nu geen ruimte voor de permanente uitbreiding van deze dienstverlening. Wel kan worden gekeken of met de nieuwe inkoop van de maatschappelijke opvang per 2022 de inhoudelijke eisen ingepast kunnen worden.

Actielijn 3: Wonen met begeleiding

Maatregel 8	Organiseren van meer betaalbare en passende huisvesting										
Opgave	Jaarlijks bouwen woningcorporaties in de regio Gooi en Vechtstreek circa 750 extra wooneenheden, waarvan ongeveer 1/3 voor de lagere inkomens, variërend van een tot meerpersoonshuishouden. Daarnaast komen zo'n 1500 tot 1800 eenheden vrij voor de 38.000, waarvan 12.500 actief, woningzoekenden. Op deze wooneenheden zijn dak- en thuislozen aangewezen. Meer en creatievere oplossingen zijn nodig en mogelijk. Tevens om zwaardere doelgroepen te huisvesten. Dit moet georganiseerd worden. Zoals benoemd in de inleiding, is er behoefte aan: <table border="1"> <thead> <tr> <th>Woonbehoefte</th><th>Aantallen</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Behoeft aan onzelfstandige woonruimten (kamers) met begeleiding</td><td>60</td></tr> <tr> <td>Behoeft aan zelfstandige woonruimten, al dan niet met begeleiding</td><td>413</td></tr> <tr> <td>Behoeft aan begeleid wonen in een geclusterde woonvorm in een onzelfstandige woonruimte</td><td>20</td></tr> <tr> <td>Behoeft aan plekken voor beschermd wonen</td><td>28</td></tr> </tbody> </table> Een deel van deze 521 dak- en thuislozen vindt binnen het huidige (private) aanbod en (urgentie) regelingen een woning. Naar schatting zo'n 225 dak- en thuislozen, waarmee het tekort aan eenheden voor deze doelgroep op circa 300 eenheden komt.	Woonbehoefte	Aantallen	Behoeft aan onzelfstandige woonruimten (kamers) met begeleiding	60	Behoeft aan zelfstandige woonruimten, al dan niet met begeleiding	413	Behoeft aan begeleid wonen in een geclusterde woonvorm in een onzelfstandige woonruimte	20	Behoeft aan plekken voor beschermd wonen	28
Woonbehoefte	Aantallen										
Behoeft aan onzelfstandige woonruimten (kamers) met begeleiding	60										
Behoeft aan zelfstandige woonruimten, al dan niet met begeleiding	413										
Behoeft aan begeleid wonen in een geclusterde woonvorm in een onzelfstandige woonruimte	20										
Behoeft aan plekken voor beschermd wonen	28										
Extra inzet	Samen met woningcorporaties, provincie en gemeenten wil de Regio inzetten op de bouw, behoud en transformatie van nog meer betaalbare eenheden via een aanvullend regionaal woonakkoord 2021 – 2026. Vanuit het sociaal domein wordt daarbij uitgegaan van de volgende opgave: - Voor dak- en thuislozen met lichte begeleidingsbehoefte een voorziening met 50 eenheden als tussenstap naar permanent zelfstandig wonen. - Voor dezelfde doelgroep 200 eenheden meer betaalbare woningen en kamers voor wie de stap meteen kan maken Naast het creëren van meer eenheden moeten 50 meer (geclusterde) eenheden worden gecreëerd voor de doelgroep met zwaardere problematiek. Uit een eerdere inventarisatie blijkt dat dit mogelijk gemaakt kan worden door het matchen van vraag en aanbod van (tijdelijk) zorgvastgoed. Hiervoor is wel een projectleider nodig die vraag en aanbod bij elkaar weet te brengen en vervolgens daarop de randvoorwaarden, processen en (bestuurlijke) afspraken weet te organiseren. Deze projectleider is tevens nodig om de huidige voorziening voor de top X van 6 zeer zorgmijdende daklozen met multiproblematiek te behouden. Onder andere als het gaat om het regelen van een nieuw convenant per september 2021 met bijbehorende vergunningen en (herijkte) samenwerkingsafspraken. Tenslotte is er behoefte aan een huisvestingsoplossing voor 15 zorgmijdende daklozen met multiproblematiek. Nader onderzoek naar de mogelijkheden en kosten is hierbij nodig om tot besluitvorming hierover te komen.										
Doelgroep	Brede doelgroep van dak- en thuislozen in de regio										
Relatie tot huidig beleid en landelijke	Het huidige beleidsplan Bescherming & Opvang en Versnellingsplan Ambulantisering zetten al in op het passend huisvesten van kwetsbare doelgroepen.										

voorwaarden	Dit is tevens verankerd in de regionale woonvisie 2016-2030, waarbij ook wordt ingezet op meer betaalbare huur- en koopwoningen. Ook het Rijk hecht veel waarde aan het bewerkstelligen van voldoende, passende huisvesting voor dak- en thuislozen. Bovenstaande acties maken daar echter geen onderdeel van uit.
Beoogd effect 2021	- 6 eenheden top X, 50 tijdelijke eenheden, 200 betaalbare reguliere wooneenheden, 50 (geclusterde) eenheden, (zicht op) 15 eenheden voor (overlastgevende) zorgmijders, waardoor nog eens 321 dak- en thuisloze een solide basis kunnen krijgen en van daaruit verder kunnen werken aan hun problematiek en herstel.
Benodigde, aanvullende financiering vanuit Rijk	- €115.200,- inhuur projectleider op basis van €100,- per uur inclusief 14% overhead voor 24 uur per week, 48 weken voor 6 top X, 50 (geclusterde) eenheden en (zicht op) 15 eenheden voor (overlastgevende) zorgmijders. - €200K materiele kosten voor organiseren (geclusterde) en top X eenheden (o.a. vergunningen, grondkosten, inrichten en beheer van gezamenlijke ruimten) - Kosten voor de bouw van de extra 50 tijdelijke en 200 permanente wooneenheden worden gefinancierd uit de reguliere investeringsbudgetten van woningcorporaties, Regio en woonfonds van provincie Noord-Holland.
Aanvullende voorwaarden	- Uitgaan van regionale spreiding en solidariteit bij organiseren en bouwen eenheden
Borging kosten na 2021	Na het bewerkstelligen van de eenheden zullen de kosten weer moeten worden gedekt uit de reguliere budgetten. Hierbij zal in de begroting Bescherming & Opvang rekening worden gehouden met €40K beheers- en toewijzingskosten voor de top X en (geclusterde) eenheden. Ook de uitkomsten van het onderzoek naar eenheden voor (overlastgevende) zorgmijders zullen gedekt moeten worden uit deze begroting, waarbij keuzes gemaakt zullen moeten worden bij gelijkblijvend Rijksbudget.

Maatregel 9		Uitstroom dagbesteding en toeleiding naar werk(ervaring)
Opgave		Het vinden van werk en daarmee vergroten van het inkomen helpt bij het vinden van structurele huisvesting. Onder (voormalig) dak- en thuislozen is nog veel arbeidspotentieel onderbenut. Door onzekerheid, gebrek aan passende begeleiding en (kennis over de) mogelijkheden maken zij nu veelal niet de stap naar werk of hebben hulp nodig bij het organiseren van de randvoorwaarden (bv. bijscholing, vervoer(skosten)). Daarbij heersen er nog de nodige negatieve stigma's over de doelgroep onder werkgevers en is de doelgroep veelal gebaat bij meer flexibiliteit en kleiner aantal (start)uren. Werving van arbeidsplaatsen op maat en overtuiging van werkgevers is nodig.
Extra inzet		Bij elkaar brengen van vraag en (potentieel) aanbod middels het toevoegen van een begeleider aan de oggz arbeidsmatige dagbesteding en aanstellen van een accounthouder bij het WerkgeverServicePunt speciaal voor deze doelgroep. De begeleider bij de arbeidsmatige dagbesteding zal kandidaten stimuleren en begeleiden bij hun zoektocht naar werk. Met kennis en ervaring met de oggz doelgroep begeleidt deze professional de kandidaten bij hun oriëntatie op de arbeidsmarkt en bij de afstemming met de sociale diensten over eventueel benodigde bijscholing, aanschaf van sollicitatiekleding en/of financiering van vervoer naar werk. De accounthouder benadert vervolgens potentiële werkgevers om een werk(ervarings)plek te creëren, voor te lichten over de doelgroep en ondersteuning te bieden op de werkplek of hiervoor te zorgen.
Doelgroep		(Voormalig) dak- en thuislozen met onderbenut arbeidspotentieel
Relatie tot huidige beleid en landelijke voorwaarden		Het huidige beleidsplan B&O zet in op een verhoogde uitstroom uit de opvang en voorzieningen, maar zet hierbij niet in op de uitstroom naar werk. Andersom voorziet het regionale beleid op het gebied van participatie in passend werk, maar heeft nog weinig oog voor deze doelgroep. Het Rijk hecht veel waarde aan het bieden van perspectief bieden aan dak- en thuislozen.
Beoogd effect 2021		20 cliënten begeleiden naar een werk(ervarings)plek, zodat zij hun potentieel meer benutten, zelfstandig kunnen blijven wonen en niet terugvallen in dakloosheid.
Benodigde, aanvullende financiering vanuit Rijk		- Het tarief voor wmo begeleiding is €55,2 per uur met een productiviteit van 1208 uren per jaar. Voor 0,5 fte betekent dit €33.341,- per jaar. De inkoop en beheer van deze dienstverlening bedraagt €5.700,- - De accounthouder voor 0,5fte per jaar kost €51.300,- op basis van schaal 9, trede 11. Inclusief aanstelling, ondersteuning en andere overhead (14%). Totaal maatregel: €90.341,-
Borging kosten na 2021		De huidige Rijksbudgetten bieden geen ruimte voor permanente uitbreiding. Bij de nieuwe inkoop van oggz dagbesteding voor 2022-2025 wordt wel onderzocht of de begeleiding naar werk(ervaring) daarin budgetneutraal kan worden opgenomen. Ook wordt gekeken of de budgetten voor de participatiewet vanaf 2022 wel mogelijkheden bieden om zich gericht in te zetten op deze doelgroep.

Maatregel 10	Ambulante financiële begeleiding verslaafden
Opgave	De financiële begeleiding naar en bij schuldhulpverlening van (chronisch) verslaafden vraagt om speciale expertise op het gebied van verslaving om terugval in de verslaving en dakloosheid te voorkomen. Als de financiën op orde zijn, is de verslaving ook beter onder controle. In veel gemeenten in de regio Gooi en Vechtstreek moeten inwoners om in aanmerking te komen voor een schuldhulpverleningstraject een jaar lang abstinente zijn. Om een traject succesvol te volbrengen moeten zij hun verslaving onder controle houden. Dit vraagt om kennis van financiën, schuldhulp en verslavingszorg. Deze inzet is in onze regio onvoldoende voorhanden, waardoor een groep verslaafden niet zelfstandig kan blijven wonen en afglijdt naar dakloosheid.
Extra inzet	Het inkopen van een tussenproduct 'financiële begeleiding verslaafden' bij de regionale verslavingszorg, waar kennis van financiën, schuldhulpverlening en verslavingsexpertise worden gecombineerd in de toeleiding en behoud van schuldhulpverlening.
Doelgroep	Verslaafden met problematische schulden
Relatie tot huidige beleid en landelijke voorwaarden	Het beleidsplan B&O staat voor passende ondersteuning van kwetsbare inwoners, zodat zij zo zelfstandig mogelijk kunnen blijven wonen. Dit beantwoordt ook aan de behoeften van het Rijk om dakloosheid te voorkomen en (voormalig) dak- en thuislozen zelfstandig te laten wonen met begeleiding.
Beoogd effect	Voorkomen van schulden en afglijden van 30 cliënten per jaar
Benodigde, aanvullende financiering vanuit Rijk	Een maatschappelijk werker werkzaam in de verslavingszorg kost €88,- per uur. Gemiddeld besteden zij 25 uur per casus. Voor 30 casussen betekent dit €66.000,- Voor de inkoop en beheer van deze voorziening is €5.700,- nodig, waarmee het totaal aan kosten op €71.700,- komt.
Borging kosten na 2021	Daar waar de Rijksbudgetten en daarmee de regionale begroting voor Bescherming & Opvang geen ruimte biedt om deze kosten structureel op te vangen, wordt met de gemeentelijke collega's voor schuldhulpverlening gekeken hoe het beleid en de uitvoering ervan aangepast kan worden aan deze doelgroep. Mede op basis van de evaluatie in het najaar van 2021.

Randvoorwaarden

Om bovenstaand, aanvullend plan adequaat uit te kunnen voeren moeten mensen worden aangesteld, voorzieningen (aanvullend) worden ingekocht, projecten worden geïmplementeerd, gemonitord en geëvalueerd. De monitoring en evaluatie zullen hierbij uitgaan naar de kosten, behalen van de beoogde effecten en indien mogelijk de financiële baten daarvan. Deze zaken kunnen niet allemaal binnen de huidige formatie voor Bescherming & Opvang worden opgevangen. Een extra projectleider is nodig voor twee dagen in de week, wat neerkomt op €61.440,- (€80,- *16u* 48wk) voor een jaar. Aanvullende kosten voor de uitvoering, bedrijfsvoering en inkoop van de maatregelen staan hierboven vermeld bij de maatregelen.

Totaalbegroting

Hieronder staat de integrale begroting voor dit plan, waarvoor de huidige budgetten niet toereikend zijn. De dekking van de maatregelen uit dit plan wordt gezocht in de subsidiegelden die het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport beschikbaar stelt voor het terugdringen van dakloosheid.

Maatregel	Bedrag (€)
1. Vroegsignalering van en inzet op schulden	343.750
2. Time-out voorziening	208.850
3. Doorontwikkeling programma Huisvesting maatschappelijke doelgroepen	45.600
4. Uitbreiding ambulante team jongerenopvang	84.703
5. Uitbreiding herstelteam t.b.v. jongeren	44.114
6. Bewerkstelligen kleinschalige opvang	64.000
7. Uitbreiding ervaringsdeskundige en financiële begeleiding opvang	139.064
8. Organiseren van meer en passende huisvesting	315.200
9. Uitstroom dagbesteding en toeleiding naar werk	90.341
10. Ambulante financiële begeleiding verslaafden	71.700
11. Randvoorwaarden	61.440
Totaal	1.466.762

Bovenstaande middelen worden door de Regio vanuit haar centrumgemeentefunctie aangevraagd en beheerd. De subsidie wordt door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn & Sport uitgekeerd aan de gemeente Hilversum (centrumgemeente). Middels een begrotingswijziging hevelt de gemeente Hilversum de volledige subsidie aan de Regio over.

GEMEENTE HILVERSUM
POSTBUS 9900
1201 GM HILVERSUM

BEZOEKADRES:
RAADHUIS
DUDOKPARK 1
TELEFOONNUMMER: 14 035
WWW.HILVERSUM.NL

Aan de gemeenteraad
cc. college van B&W
cc. pers

DATUM 22 oktober 2020
ZAAKNUMMER 696477
BEHANDELD DOOR M. Vincent
TELEFOON (035) 629 2462
UW KENMERK
BIJLAGEN 1
BETREFT -Indiening subsidieaanvraag terugdringen dak- en thuisloosheid
-Toezegging T19-164

Geachte dames en heren,

Met deze brief informeren wij u over de stand van zaken met betrekking tot het indienen van de subsidieaanvraag terugdringen dak- en thuisloosheid. In Gooi en Vechtstreek werken gemeenten en ketenpartners intensief samen om dak- en thuisloosheid te voorkomen en op te lossen. Door deze samenwerking boeken we resultaten. Zo voorkomen we dak- en thuisloosheid door met woningcorporaties zo snel als mogelijk op betalingsachterstanden te acteren én werken we hard aan passende huisvesting voor deze groep. Ook de oprichting van het Herstelnetwerk en een speciale jongerenopvang met een ambulante team zijn voorbeelden van resultaten waar we blij mee zijn.

Om de aanpak rondom dak- en thuisloosheid te versterken, stelt het Rijk impuls gelden beschikbaar aan de regio's. Regio's konden tot 1 september aanspraak maken op deze impuls gelden door aanvullende plannen in te dienen waarin zij beschrijven hoe de dak- en thuisloosheid in hun regio verder wordt teruggebracht. Ook de samenwerkende gemeenten in Gooi en Vechtstreek hebben een plan ingediend op basis waarvan een bedrag van € 1.466.762. is aangevraagd.

Dit plan is samen met woningcorporaties, zorgaanbieders, cliënten en naasten tot stand gekomen en richt zich op:

- Het voorkomen van schulden door afspraken met woningcorporaties, zorgverzekeraars, energie- en drinkwaterbedrijven voor het melden van betalingsachterstanden. Na een melding kan een huisbezoek worden afgelegd voor het verder in kaart brengen van de situatie en voor de toeleiding naar de juiste hulp. Ook is er aandacht voor het informeren en ondersteuning van ondernemers met risicovolle schulden, zodat faillissementen worden voorkomen.
- Een inclusieve time-out voorziening, waar kwetsbare inwoners tot rust kunnen komen en deel kunnen nemen aan herstelgerichte activiteiten.
- De doorontwikkeling programma Huisvesting maatschappelijke doelgroepen, zodat de (bestuurlijke) afspraken rondom het passend huisvesten en ondersteunen van deze kwetsbare groep verder worden aangescherpt, afgestemd en ingebed bij de diverse organisaties.
- De uitbreiding van het ambulante jongerenopvangteam dat erop is gericht om thuisloze jongeren eerder te signaleren en te ondersteunen.

- De uitbreiding van het regionale Herstelteam zodat er een inloop en speciale activiteiten voor kwetsbare jongeren kunnen worden georganiseerd.
- Het bewerkstelligen van kleinschalige opvang met meer ervaringsdeskundige en financiële begeleiding, zodat cliënten sneller herstellen en weer mee kunnen doen.
- De organisatie van meer en passende huisvesting door uitwisseling van zorgvastgoed en onderzoek naar alternatieven voor de meest complexe doelgroepen.
- De toeleiding naar werk van (voormalig) dak- en thuislozen zodat zij zo snel mogelijk (economisch) zelfredzaam zijn.

De maatregelen uit het plan sluiten geheel aan bij de kaders die uw raad heeft gesteld binnen het beleidsplan Bescherming en Opvang en vormen een versterking van het huidige beleid (zie ook bijlage). Met deze collegebrief is T19/164 afgedaan.

De beoordeling van onze aanvraag door het Rijk vindt uiterlijk eind november plaats. Zo gauw de beoordeling binnen is, informeren wij u nader.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

D. Emmer

P.I. Broertjes

Bijlage: Definitief-pva-terugdringen-terugdringen-dak-en-thuisloosheid-regio-GV